

Bemutatkoznak a Könyvtári Intézet új osztályvezetői

**LÁDI LÁSZLÓ – Kutatási és Szervezetfejlesztési
Osztály**

– *Kedves Laci, mindenekelőtt gratulálunk ahhoz, hogy pályázatoddal elnyerted a Könyvtári Intézet Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztályának vezetői posztját. Azért is figyelemreméltó a sikered, mert csupán hetekben mérhető az az idő, ami az intézetbe való érkezésed és osztályvezetői kinevezésed között eltelt. Mondhatnánk, éppen jó időben voltál, jó helyen, érkezéskor hirdették meg az osztályvezetői pályázatokat, és a te programod nyerte el a bírálók tetszését. Ilyen értelemben tehát csakugyan nagyon új osztályvezető vagy. Nos, mi éppen sikeres programodról szeretnénk részleteket megtudni, úgy, ahogyan majd a többi régi-új osztályvezetőtől is érdeklődni fogunk elképzeléseik felől. Kérünk tehát, röviden foglald össze, hogyan illeszkednek az osztály munkájának hagyományaihoz, ismert irányaihoz a Te elgondolásaid.*

– A programom természetesen a könyvtári törvényben meghatározott elvekből, valamint a Könyvtári Intézet 2004–2008. évekre szóló stratégiai tervéből indul ki, ezekre a dokumentumokra épül. Az osztály feladatait ezek pontosan meghatározzák. Az itt és így kijelölt tevékenységeket természetesen folytatjuk, de néhány területen új javaslatokat is tettem.

– *Hogyan tudnád összefoglalni az előtted és az osztály előtt álló legfontosabb feladatokat?*

– Először talán beszéljünk a kutatási témákról. Mindenekelőtt csatlakoznunk kell a jelentős nemzetközi vizsgálatokhoz, illetve ha ez nem megoldható, akkor azok hazai megismétlése lehet a feladatunk; a Pulman, a Calimera vagy a Minerva+ programokra gondolok elsőként. Folytatni kell a hagyományos könyvtár-szociológiai méréseket. Átfogó vizsgálatokra persze aligha lesz elegendő forrás, de rész kutatások elvégzésére bizonynyal lesz módunk. Olvasás-, használo- és igénykutatási vizsgálatokról lehet szó, de figyelmet kell fordítanunk az újabb technikák és eljárások alkalmazási lehetőségeinek felmérésére is. Előttünk áll a teljes magyar könyvtári rendszer szervezetének felmérése. Mivel a könyvtári törvény a nyilvános könyvtárakra vonatkozik, nagyon sok könyvtár kikerült a szakmai felügyelet látóköréből, róluk csak hozzávetőleges információkkal rendelkezünk. Aztán feladatunk a kistérségi és egyéb kistéleplési ellátási formák folyamatos vizsgálata, főként abban a tekintetben, hogy mit lehet tenni a további leszakadásuk ellen, hogy

csökkenjen hátrányos helyzetükből adódó kiszolgáltatottságuk. A könyvtárosok képzésének vizsgálata is feladatunk lehet a képző, a fogadó intézmények és a szakmai trendek vonatkozásában. Szerintem nagyon erősen figyelniük kéne a könyvtár és a társadalom viszonyára, jelesül arra, hogy mennyire hatékony a könyvtárak propagandája, mennyire vannak jelen a könyvtárak a médiában. Márpedig tudjuk, ismerjük, tapasztaljuk, milyen fontos napjainkban a médiajelenlét. Ösztönöznünk kell a határokon átnyúló projekteket, keresni kell az együttműködés lehetőségét a külföldi digitális projektekkal, valamint szolgáltatásokkal. Részben ide tartozik, hogy ki kell dolgozni a digitális gyűjtemények és tároló raktárak (digital deposit) működtetésének rendjét. Feladataink lehetnek még az eKözigazgatás kialakításában, legalább is fejlesztésének nyomon követésében.

– *Ezek voltak tehát a főbb kutatási irányok. Milyen elképzeléseid vannak az osztály szolgáltatásairól? Ezen a sajátos, de országos kiterjedésű területen mik a terveid?*

– Folyamatosan figyelniük kell szakmánk meghatározó nemzetközi trendjeit. Rajta kell tartani a szemünket a fontos külföldi kezdeményezéseken, és ezeknek a hasznosítható eredményeit közvetítenünk kell a hazai területre, esetenként vitákat kell kezdeményeznünk a külhoni tapasztalatok alapján a honi hasznosítás kérdéseiről. Az országos könyvtári statisztika munkálatait folytatva összesítenünk kell a felgyűjtött adatokat, azután a 2003. év végén hatályba lépett nemzetközi statisztikai szabvány hazai alkalmazását kell megszerveznünk. Ha már a szabványok kérdésénél tartunk, kezdeményeznünk kell a könyvtárak és rokon területek módszereire vonatkozó szabványok, szabályzatok elkészítését, majd ezeknek a hozzáférhetővé tételét. Meg kell terveznünk a kistérségi ellátás pilot projektjét, és persze át is kell ültetnünk a gyakorlatba. Fontosnak tartom, hogy növekedjék a szakmai fórumok száma, nyitott és folyamatosan működő fórumokra gondolok, olyanokra, amelyeken és ahol állandóan folytathatók szakmai megbeszélések, pro és kontra érvelések, kihasználva természetesen az internet nyújtotta lehetőségeket, levelezőlistákat, blogokat stb. Olyan terveim is vannak, hogy a rendelkezésre álló intézményi, statisztikai adatokból egy átlátható szerkezetű, mindenki számára hozzáférhető adatházist kellene létrehozni. Ide tartozik még az adatházisok közötti átjárhatóság elősegítése, a publikus adatkörhöz történő hozzáférés megkönnyítése is. Támogatnunk kell a helyi digitalizálási projekteket, foglalkoznunk kell a digitalizálás elveinek és gyakorlatának, munkamenetének kidolgozásával, sőt az országos digitalizálási stratégia kidolgozásában is lehetnek, lesznek feladataink. Mindennek folyamánként szerepünk lehet az információvagyon naprakész nyilvántartásában, például a digitalizálási munkák párhuzamosságainak kiküszöbölése céljából vagy legalább csökkentése érdekében.

Nagy feladatunk lesz az adatkezelési, adatgazdálkodási politika elveinek a könyvtári rendszer egészére történő kidolgozása, a szolgáltatási modellek tervezése. Azután például mérnünk kellene a képzés minőségét, mondjuk, az elhelyezkedő fiatal könyvtárosok pályájának követésével.

– *Impozáns felsorolást kaptunk a kutatási témák és szolgáltatások sokaságáról! Most viszont arról kérdeznénk, hogy a szervezetfejlesztés területén mik az elképzeléseid, hiszen ez is fő tevékenységi iránya az osztályodnak.*

– Ezek is komplex feladataink lesznek. Például – szinte csak felsorolásszerűen mondom – meg kell néznünk, föl kell mérnünk a térségi trendeket, és ezeket meg kell vizsgálni országos és nemzetközi viszonylatban, és viszont, föl kell mérni a legjobb, leghasználhatóbb külföldi tapasztalatokat, majd be kell mutatnunk idehaza a „best practice”-okat. Tovább kell folytatni a „Könyvtári minőségfejlesztés 21” projektet; ehhez kapcsolódóan normatív mérőeszközök és módszerek kidolgozását tekintem fontosnak. Utaltam már a szakfelügyeleti rendszerrel kapcsolatos teendőinkre, ezen a téren háttérelemzéseket fogunk készíteni a működés egészének áttekintésére és a további fejlesztés érdekében.

De mást is mondok! Át kéne gondolni olyan alapvető kérdéseket is, mint a könyvtár fogalma. Ugyanis ma a jogszabályok és normatívák tekintetében könyvtárnak minősül az az „intézmény” is, ahol évek óta nem volt gyarapodás, meg az is, ahol évente 25-30 milliót fordítottak gyarapításra, fejlesztésekre. Nyilvánvaló, hogy meg lehet, meg kell határozni normatívákat, szolgáltatásokat a különbségtétel céljából. Sok feladatunk lesz például a kistélepülések könyvtári ellátási modelljének kidolgozásával, a könyvtárak külső kommunikációja és marketing tevékenysége fontosságának tudatosítása terén vagy éppen a hazai könyvtárügy nemzetközi kontextusba illesztése terén.

– Valóban nagyon fontos, időszerű, egyenesen sürgető feladatokról, nagyra látó tervekről beszéltél. Csakhogy mindennek a megvalósításához igen komoly „kapacitásokra” lenne szükség... Ezek meglétének esélyét milyenek látod?

– Természetesen tudom, látom, érzem, hogy az osztály munkatársainak létszáma és a rendelkezésre álló anyagi források erősen korlátozzák a tervek valóra váltását. Ezen, szerintem, úgy lehet segíteni, hogy az eddigi és az újabb területek munkálataiba külső munkatársakat vonnánk be. Így lehetőséget látok bizonyos felmérések lebonyolításába, a bevált ötletek, a már említett „best practice”-ok elterjesztésébe a külső munkatársakat bevonni. Az elkészült anyagok lektorálása, véleményezése szintén olyan terület, ahol dolgozhatna ilyen „virtuális team”. A szűkös lehetőségek bővítésének más módjaira is gondolok. Például szorosabb együttműködést lehet kialakítani a képző intézményekkel, a szakdolgozatok, tudományos diákköri munkák, doktori értekezések hasznosítása területén. Lehetne szó a gyakornoki rendszer alkalmazásáról is, tehát fogadhatnánk és foglalkoztathatnánk szakmai gyakorlatot végző könyvtár szakos hallgatókat. Figyelve a szakirodalmat, az ígéretes publikációk vagy reményt keltő szakmai megnyilatkozások alapján „fölfedezhetnénk” magunknak tehetséges fiatalokat, akiket bevonnánk egy-egy kutatási témánkba. Fontosnak tartom azt is, hogy a meglevő „kapacitásokat” hatékonyabban használjuk ki, például a munkatársak intenzívebben bekapcsolhatók a tervezési feladatokba, ez segítené a végrehajtást is. Természetesen még szorosabbra fűzhetők a kapcsolatok a Könyvtári Intézet más osztályaival. Volt már szó arról korábban is, hogy egy-egy nagyobb feladat, jelentősebb projekt végrehajtása során átlépnének az osztálykereteket, és egy-egy munkára több osztály munkatársaiból álló munkacsoportok alakulnának. Az intézeten belüli kommunikáció erősítésére már történtek is lépések, a minden hónap utolsó péntekén rendezett „teadélélőtűk” tapasztalatcseréire gondolok. Végül, de persze nem utolsó sorban elengedhetetlen a folyamatos önképzés, no és a szakma hétköznapijaival való rendszeres, eleven és szoros kapcsolat fenntartása.

– Izgalmas programot, nagy ívű terveket ismerhettünk meg. Kívánjuk és reméljük, hogy ez előtted álló három esztendőben minél több gondolat váljék valóra. Ehhez erőt, egészséget, szívós türelmet és némi szerencsét is kívánunk. Köszönjük az interjút.

Mezey László Miklós–Vajda Kornél

HEGYKÖZI ILONA – Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár

– Kedves Ilona, szívből köszöntünk abból az alkalmából, hogy a Könyvtári Intézet Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtárának vezetői tisztére benyújtott pályázatod sikert aratott, és öt esztendőre elnyerted e posztot. Interjúsorozatunkban rendre bemutatjuk a 2006 februárjában kinevezett új osztályvezetőket, ám te csak osztályvezetőként vagy „új” az intézményben, illetve a szakkönyvtárban, hiszen eddigi pályafutásod – ha tetszik, szakmai karriered – nagy része itt telt. Arra kérünk, mesélj valamit eddigi munkádról.

– Pályafutásomat csakugyan ebben a könyvtárban kezdtem, és jelentős részét itt töltöttem. Igen változatos munkakörökben dolgoztam, kezeltem különgyűjteményt, szerkesztettem bibliográfiát, foglalkoztam a külföldi szakirodalom dokumentációjával, építettem adatbázist, kiadványszerkesztői munkát végeztem és tájékoztató könyvtárosként is dolgoztam, dolgozom jelenleg is. Ismereteimet a *Kalauz a könyvtár- és tájékoztatóstudományi szakirodalomhoz* című munkámban foglaltam össze, amely a *Könyvtárosok kézikönyve* ötödik, *Segédletek* című kötetének egyik fejezeteként jelent meg. Szakmai és vezetői tapasztalatokat szereztem még a '90-es évek második felében az MKE ügyvezető titkáráként, amikor programokat koordináltam, rendezvényeket szerveztem.

– Beszéljünk most a jelenről és főleg a jövőről, nevezetesen a Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár mai helyzetéről, jövőbeli tevékenységéről, legelőször is a gyűjteményről magáról.

– Ismeretes, hogy a szakkönyvtár – ahogy mi mondjuk, a KSZK – a könyvtár- és tájékoztatóstudományi szakirodalom több évtizede működő, országos hatókörű gyűjteménye, ennek szerves része lett a 2004-ben alapított és manapság formálódó Európai Könyvtörténeti Gyűjtemény, azaz az EKGy. A KSZK hagyományos gyűjtőköre a könyvtártudomány, a tájékoztatóstudomány, a könyvtár- és tájékoztatásügy, a vonatkozó területek minden aspektusa, valamint ezek története. A gyűjtőkört jelentősen kibővítette az EKGy megalakulása, így ma már hangsúlyosabban foglalkozunk az írás, a könyv, a nyomdászat, a sajtó, a könyvkiadás és könyvkereskedelem, valamint a könyvtár és az olvasás históriájával is.

– *Egy szakkönyvtár gyűjteménye normális esetben nem lehet statikus – mert az már múzeum –, azt gyarapítani, alakítani, fejleszteni kell. Milyen feladataitok vannak, lesznek e téren?*

– A KSZK-nak mint a szakterületért felelős, országos gyűjteménynek a legfrissebb szakirodalom teljes körével rendelkeznie kell. Könyvtárunk korábban szerencsés helyzetben volt, hogy bőven részesült köteles példányokból, így a magyar nyelvű anyag teljességéhez hozzájutott. Más forrásokból legfeljebb az oktatást szolgáló duplumokról kellett gondoskodnunk. Sajnos, az utóbbi években egyre nehezebb a monografikus művek beszerzése. Az előfizetett időszaki kiadványok körét is többször csökkenteni, szűkíteni kellett. Ennek ellenére gyarapítási költségkere-tünket a szaklapok megvásárlása évről évre szinte teljesen fölemésztí.

Az előző, Rácz Ágnes nevéhez fűződő vezetés erőfeszítéseinek eredménye-képpen a gyarapodás mégis jobban alakult, mint amit a körülmények elméletileg lehetővé tettek volna. Kész megoldások persze soha nincsenek, de tervek, elkép-zelések igen. Szeretném elérni, hogy – amíg intézményesen nem lehet megolda-ni – a korábbi gyakorlat szerint legalább a könyvtárak által gondozott és kiadott köteteket, esetleg KSZK-s kiadványért cserébe, megkaphassuk. Ajándékokat is szívesen fogadunk, nagyra értékeljük az adományokat, de tudjuk, hogy ezek nem oldják meg a tervszerű, arányos, kiegyensúlyozott gyarapítást. A távoli hozzáfér-sű elektronikus dokumentumok felderítése és hozzáférhetővé tétele is csak rész-megoldást jelent.

Természetesen törekedni fogok a megfelelő anyagi keretek megszerzésére – pél-dául pályázatok útján – és minél hatékonyabb felhasználására. Célom továbbá az együttműködési lehetőségek optimális kiaknázása, így például kezdeményezni fo-gom, hogy a Cambridge Scientific Abstracts LISA adatbázisát – amelynek jelenleg a KSZK az országban az egyetlen előfizetője – konzorciumi formában fizethessük elő. Ehhez szeretném partnernek megnyerni a képző intézményeket, szakkönyvtá-runk meg vállalná a koordinátor feladatát.

– *Újból szóba kell hoznunk a mindössze kétéves Európai Könyvtörténeti Gyűjte-ményt, hiszen ez nyilván új, más típusú tennivalókat jelent a szakkönyvtár számára.*

– Az értékes, régi dokumentumokat, muzeális értékeket tartalmazó EKGy miatt az utóbbi időben megszorodtak az állományvédelemmel kapcsolatos teendőink. A közeljövőben sort kell keríteni az EKGy szolgáltatási rendszerének rögzítésére, ki kell dolgoznunk egy olyan dokumentumforgalmazási szabályzatot, amely tekin-tetbe veszi mind a KSZK, mind pedig az EKGy speciális igényeit, feltételeit, és mindennek ráadásul olyannak kell lennie, hogy alkalmazkodjék a „nagy OSZK” gyakorlatához is.

– *Korunk könyvtári feladatainak sorában előkelő hely illeti meg a digitalizá-lást. A mai magyar könyvtárügy prioritásai közé tartoznak a digitalizálási progra-mok. Ti hogyan álltok ezzel?*

– Gyűjteményünkben eseti jelleggel, alkalmi szolgáltatásként folyik digitalizá-lás, ez ma elektronikus úton történő másolatküldést jelent. Gondolkodunk a tervsze-rű gyarapítást, a szolgáltatást és az állomány védelmét célzó digitalizálás megkez-désén, de ehhez megfelelő előkészületekre van szükség. Így mindenekelőtt szoros együttműködést kell kialakítani az OSZK-n belüli partnerekkel, így a MEK-kel.

azután fel kell készíteni a munkatársakat a technikai és szerzői jogi ismeretekből. Mindehhez kellő alapot szolgáltat a NKÖM Könyvtári Osztálya kérésére az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer keretében 2003-ban elkészített digitalizálási terv, amely megfelelő útmutatónk lehet a munkafolyamatokra vagy a költségkalkulációkra nézve.

A teljes dokumentumok digitalizálásához már rendelkezésünkre áll a gyakran kért, ezért digitalizálásra javasolt dokumentumok jegyzéke. Olvasóink figyelmét felhívtuk a MEK és más elektronikus könyvtárak anyagaira, amelyek tartalmaznak számunkra is fontos teljes szövegű anyagokat. Ezeket nekünk természetesen felesleges újra digitalizálni, helyette meg kell teremteni a csatolással történő hozzáférést ezekhez – egy könyvtártudományi elektronikus könyvtár keretében.

– Milyen elképzeléseid vannak a nyilvánvalóan folyamatosan végzendő feldolgozó munkáról?

– Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az OSZK-val közös on-line katalógus – benne az EKGy virtuális katalógusa – munkálatait az OSZK gyűjteményfejlesztési igazgatójának, a KSZK korábbi vezetőjének, Rácz Ágnesnek a támogatásával és irányításával végezhetjük. További teendőink közé tartozik a feltárt dokumentumok körének bővítése, az e-dokumentumok, a hangzó és video-dokumentumok irányában. Folytatódnak és gyorsabb üteműek lesznek a retrospektív konverzió munkálatai. Kezdetben nagy mértékű konverziós, majd folyamatos katalogizálási feladatot jelent az EKGy virtuális katalógusának elkészítése, amelynek része például a könyvajándékok ütemes feldolgozása. Aktuális feladatnak tartom még az Amicus kölcsönzési moduljának használatba vételét; szeretném, ha a gépi kölcsönzési nyilvántartás előnyeivel a szakkönyvtár is mihamarabb élhetne. Végül, de persze nem utolsó sorban szorgalmazom, hogy on-line katalógusunk legyen kereshető a magyar könyvtárak közös katalógusában, a MOKKÁ-ban is, mert ez nagyon fellendíthetné állományunk ismertetését és használatát.

– A KSZK-ban hagyományosan sokrétű dokumentációs feldolgozás, adatbázis-építés is folyik. Hallhatnánk valamit – ha csak röviden is –, mi várható nálatok ezeken a területeken?

– Tevékenységünk fő tárgya a MANCI néven ismert, a magyar cikkeket teljességgel, a külföldieket – a magyar szempontokat figyelembe véve – válogatva rögzítő, feltárási adatbázis. Ami ebben új lehet, az például a gyűjteményes kötetek mélyebb, analitikusabb feltárásának programja. Azután gondoskodnunk kell az OSZK-ban és a Könyvtári Intézetben folyó kutatások beszámolóinak, írásban rögzített eredményeinek, magyarán az itt született publikációknak a regisztrálásáról, és magukat a publikációkat is hozzáférhetővé kívánjuk tenni.

Küszöbön áll és hamarosan legfőbb teendőnk lesz a korszerűtlennek mondható Micro-ISIS-es MANCI adatbázis XML alapú fejlesztése, a HUSZA adatbázishoz való csatlakozás, az abba való integrálódás. Az integrációs folyamat részleteinek kidolgozása és persze megvalósítása lesz a közeljövőben a szakkönyvtár munkatársainak a legfontosabb feladata. Ez a munka természetesen érinti az adatbázis szerkezeti átalakítását, a gyűjtőkör és a munkamenet módosítását is. Nagyobb figyelmet kell fordítani az adattartalom elemzésére, egységesítésére, javítására és folytathatnám tovább tennivalóink sorolását.

– Ugyancsak hagyományos és szép feladataitok közé tartozik az időszaki kiadványok szerkesztése, gondolunk itt elsősorban laptársunkra, a *Könyvtári Figyelőre*, azután a *HLISÁ-ra*, a *MAKSZAB-ra*. Ezeknek a jövőjét hogyan látod?

– A *Könyvtári Figyelő* tartalmi és formai megújulása éppen folyamatban van. 2006-ban új szerkesztőbizottsággal – ennek tagja vagyok magam is – kezdte meg működését. Hosszabb távon arra kell törekednünk, hogy a szaklap elektronikus archívumában szereplő cikkek, tanulmányok teljes szövegét a MANCI, illetve majd a HUSZA adatbázis rekordjaiból közvetlenül is el lehessen érni. Ez persze érint benneteket is, a *Könyv*, *Könyvtár*, *Könyvtáros* anyagait, ezért közös megvalósíthatósági vizsgálatot és pályázatot látok célszerűnek. A közeljövő feladata lesz a *Könyvtári Figyelő* elektronikus repertóriumának összeállítása is.

A *Hungarian Library and Information Science Abstracts*, a *HLISA* a magyar könyvtárügyről szóló cikkek és kötetek angol nyelvű referálólapja, amely – mint eddig is – kettős célt szolgál: tájékoztatja a külföldi könyvtárosokat a magyarországi fejleményekről és a kiadványcsere alapját képezi. Önálló tanulmányokkal való, tehát tartalmi és műfaji bővítésén már régebben gondolkodunk. Sajnos, azt kell mondanom, ehhez nem lesz kapacitásunk. Viszont a nyomdaköltség megtakarítása céljából megteremthetjük az elektronikus terjesztés feltételeit, azaz jelzavas hozzáférést biztosítanánk előfizetőinknek.

A *Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiája*, népszerűbb nevén a *MAKSZAB* mint nemzeti szakkibliográfia szerkesztése egyik leghagyományosabb feladatunk. Itt új feladatot a tematikai bővítés jelent, kurrens és retrospektív feltárásunkat ki kell terjeszteni a könyvtörténet szakirodalmának regisztrálására. A *MAKSZAB* naprakész szerkesztése, illetve a *MANCI* adatbázis alapján a szakkönyvtár elvállalhatja egy újabb „termék” a *Magyar Könyvszemle* éves bibliográfiájának összeállítását, előállítását is. A tervek szerint bekapcsolódunk egy nemzetközi együttműködésbe is, az *ABHB* (Annual Bibliography of the History of the printed Book and libraries) nemzetközi könyv- és könyvtártörténet bibliográfiai építésébe.

– *Beszélgetésünk vége felé arra kérünk, hogy a KSZK szolgáltatásairól is essék szó.*

– A szolgáltatásainkat meghatározza, hogy országos szakkönyvtári, felsőoktatási könyvtári és intézményi könyvtári feladatokat egyaránt ellátunk. Nyilvános könyvtár vagyunk, az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer, vagyis ODR tagkönyvtára. Közönségünk ennek megfelelően sokrétű, használóink, látogatóink között vannak gyakorló könyvtárosok, a képző intézmények oktatói és hallgatói, a szakterület kutatói, a könyvtárügyet irányító testületek tagjai, az OSZK és a Könyvtári Intézet vezetői és munkatársai. Gyűjteményünk tehát dokumentumokat és információkat szolgáltat mindazok számára, akik a magyar könyvtárügyről tájékozódni szeretnének, legyenek hazai vagy külföldi érdeklődők. A napi szakmai tájékozódás mellett az összehasonlító és a történeti jellegű kutatásokhoz is tudunk segítséget nyújtani, a hazai fejlesztésekhez külföldi példákat igyekszünk szolgáltatni a nemzetközi szakirodalom célszerűen kiválasztott része segítségével.

A KSZK szolgáltatásait az olvasóteremben helyben használattal, kölcsönzéssel, illetve távolból, dokumentumszolgáltatás révén és az interneten keresztül lehet elérni. Az egyre népszerűbb távoli szolgáltatások mindegyikéhez a KSZK és a Könyvtári Intézet honlapja nyújt közös betekintési lehetőséget. Arra számítunk,

hogyan olvasótermünk információs rendszerének most kezdődő megújítása a szolgáltatások hatékonyságának fellendüléséhez, erősödéséhez vezet. Ezt a megújulást egyébként a EKGy őszi megnyitása is indokolja. Ugyancsak ehhez a gyűjteményhez kapcsolódik a szabadpolcos állomány teljes revíziója és felfrissítése. Legközelebbi feladatunk még az EKGy szolgáltatási rendszerének kidolgozása, használati szabályainak kialakítása lesz.

Közönségünknek igyekszünk testre szabott szolgáltatásokat kínálni. A gyakorló könyvtárosoknak, köztük az OSZK és a Könyvtári Intézet munkatársainak gyors eligazítást tudunk nyújtani a napi kérdések megválaszolásához, például telefonon keresztül vagy a LIBINFO révén. A képző intézmények oktatóinak kutatásaikhoz, oktató munkájukhoz szakirodalmat és információkat nyújtunk. A könyvtár vagy más szakos hallgatóknak is a rendelkezésére állunk, akár egyénileg, akár csoportosan keresnek fel bennünket. Segítünk nekik évfolyamdolgozataik, szakdolgozataik elkészítésében vagy csupán évközi felkészülésükben. A tudós kutatóknak irodalomkutatással állunk a rendelkezésére. A hazai könyvtárügyet irányító szervek, testületek tagjainak döntés-előkészítő információkat adunk, például szakirodalmi szemléket, helyzetképet, nemzetközi példákat és adatokat és így tovább. Mindenkit szeretnénk innen is biztatni, hogy éljen a lehetőséggel – szeretettel várjuk látogatóinkat, mind személyesen, mind a hálózaton!

– Kedves Ilona, tudjuk, hogy sok mindenről nem esett szó, számos kérdésről tudnál és szeretnél még beszámolni olvasóinknak, például a KSZK külső kapcsolatairól, a munkatársak helyzetéről stb. Viszont, ha befejezni nem is tudjuk az interjút, azzal a fordulattal zárjuk le beszélgetésünket, hogy így is sok évre, több vezetői ciklusra való feladatot, tennivalót jelöltél ki a magad, a magatok számára, ezeknek a megvalósítása is komoly erőfeszítést igényel majd tőled és kollégáidtól. Ehhez kívánunk mindnyájatoknak sok sikert. Köszönjük a beszélgetést.

Mezey László Miklós – Vajda Kornél

A helyi szellemi értékek megőrzésének és közvetítésének jelentősége

Czine Mihály, a sokunk által jól ismert, nemrégien elhunyt kiváló irodalomtörténész és a könyvtárak, a könyvtárosok nagy barátja írta egy helyen: „A könyvtáros munkájának ez ad értelmet: a szellem kincseinek a közvetítésével másokat is gazdaggá tehet.” Gazdaggá – folytathatjuk a gondolatot –, mert a könyvtárakban őrzött vagy ott elérhető információhordozók olyan értékeket rejtnek magukban, amelyek az átadás aktusával, a szétsugárzás folyamatában nemhogy csökkennének, hanem éppen ellenkezőleg, gyarapodnak, hiszen az átvétel, a befogadás mozzanatával sokak, sok ember tudatában reprodukálódnak, netán új tartalommal telítődnek. A kincset szétszítjuk, és mégis több lesz belőle...